

STRINGs remissyttrande om den nya metrodragningen i Köpenhamn

Inledning - STRING:s utgångspunkter

STRING - megaregionen som utgör korridoren mellan Hamburg och Oslo - omfattar åtta regioner och sex städer. Samarbetet sker över fyra nationsgränser och har till syfte att driva fram en effektiv transportkorridor där de gröna investeringarna får utrymme. Området är särskilt studerat av OECD som världens första megaregion över fyra nationer. [Studien](#) lyfter fram den potential området har när det kommer till att skapa utveckling och hållbar tillväxt, förutsatt en stark integration när det kommer till transportinfrastruktur. Människor och gods ska kunna flöda sömlöst i regionen oavsett land eller delregion.

OECD har rankat området som en av världens 20 mest attraktiva regioner med sina 14 miljoner invånare. Det finns en enorm kapacitet i en integrerad megaregion, delning av innovation, arbetskraft, forskningsanläggningar, utbildningar etc. En integrerad region genererar utveckling som i sin tur skapar attraktion. Samtidigt är konkurrensen på den globala arenan stor och för att kunna ställa sig i det främsta ledet krävs stora investeringar i infrastruktur.

Sträckan mellan Oslo-hamburg består av 1330 km järnväg och i analysen; [STRING Bottleneck for the stretch Oslo-Hamburg](#) synliggörs de flaskhalsar som måste hanteras för en effektiv transportkorridor mellan Hamburg och Oslo. Regeringens ambition om [att Norden ska bli världens mest integrerade](#) region ligger än så länge långt bort då det gäller infrastrukturstandarden i korridoren.



Bakgrund

Köpenhamns kommuns borgarrepresentation har den 25 augusti 2022, på bakgrund av en ansökan från Metroselskabet, beslutat att sätta igång processen för en miljökonsekvensbeskrivning för en ny metrolinje M5. Från den 5 september till den 31 oktober genomför Köpenhamns kommun därför en idéremissfas för den potentiella nya metrolinjen. Inom remissfasen kan medborgare, verksamheter och intresseorganisationer med flera inkomma med idéer och kommentarer till förslagen på möjliga stationslägen och byggplatser som blir en del av byggfasen, liksom komma med önskemål om frågor som bör undersökas ytterligare.

Mot bakgrund av tidigare förundersökningar genomförda av Metroselskabet har Köpenhamns kommun och Transportministeriet pekat ut två möjliga alternativa linjedragningar för metroförsörjning av Lynetteholmen som kan bli aktuella för en vidare Miljökonsekvensbeskrivning: M5 Vest (Østerport St. - Lynetteholm) och M5 Øst via Amagerbrogade (Hovedbanegården-Refshaleøen-Lynetteholm). Dessa två linjealternativ ingår i den aktuella remissprocessen.

Linje M5 Øst som det bästa alternativet för Öresundsregionen

Utbyggnaden av metrosystemet i Köpenhamn är viktig för hela Öresundsregionens utveckling. Från ett Öresundsregionalt perspektiv är linjealternativ M5 Øst via Amagerbrogade den bästa lösningen. Med denna linjedragning kan man säkra:

- En ny metroföbindelse mellan Köpenhamns innerstad och Amager över det så kallade havnesnittet, som kommer kunna säkra tillräcklig kapacitet i metrosystemet på denna sträckning i framtiden.
- Linjealternativet M5 Øst via Amagerbrogade ger de bästa möjligheterna på kort sikt i en första fas både för att säkra mer kapacitet i existerande metrosystem och för att säkra en effektiv kollektivtrafikförsörjning i existerande tätbefolkade område. På längre sikt, i en senare fas, kommer detta linjealternativ också säkra metroförsörjningen till Lynetteholmen, när denna gradvis blir utbyggd efter 2035 samt möjligheten för anslutning av en Öresundsmetro.

I den svenska nationella infrastrukturplanen 2022-2033 har den svenska regeringen givit Trafikverket i uppdrag att utreda frågan om framtida kapacitet och redundans för trafiken över Öresund med avseende på möjliga framtida Öresundsforbindelser.

Mot bakgrund av detta är linjealternativet M5 Øst via Amagerbrogade den bästa lösningen för en metroförsörjning till Lynetteholmen, eftersom sträckningen medför en möjlighet för att senare etablera en metrolinje till Malmö C – den så kallade Öresundsmetron. Öresundsmetron har sedan 2012 utretts i samarbete mellan Malmö stad och Köpenhamns kommun (www.oresundsmetro.com). Därför är det av största vikt att det som ett tillägg till kommande MKB-utredning också igångsätts en delutredning om anslutning av en Öresundsmetro till den nya linjen M5 Øst:

- I samband med igångsättandet av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för linjealternativ M5 Øst via Amagerbrogade bör det också, inom den samlade MKBanalysen, genomföras en delutredning som belyser möjligheterna för att etablera en anslutning av en framtida Öresundsmetro, exempelvis på sträckan mellan Prags Boulevard och CMC-anläggningen på Prøvestenen.
- Att inkludera en utredning av möjligheterna för att etablera en anslutning av en Öresundsmetro kommer ge en aktuell bedömning av placering och ekonomi för anslutningen samt de bredare systemeffekterna för Köpenhamn metrosystem, som bygger vidare på existerande beräkningar av en Öresundsmetro som genomförts i samarbete mellan Malmö stad och Köpenhamns kommun .

Bakgrund till STRINGs remissvar omkring metrolinje M5

- Öppningen av Fehmarn Bält-förbindelsen år 2029 kommer att förbättra möjligheterna för godstågs- och fjärrtågtrafiken mellan Skandinavien och kontinenten. För att realisera europeiska och nationella målsättningar om att minska miljö och klimatbelastningen från transportsektorn behövs tillräcklig spårkapacitet i trafiksystemet över Öresund för att kunna öka antalet gods- och fjärrtåg. En Öresundsmetro kommer kunna frigöra spårkapacitet på Öresundsbron genom att flytta över lokaltrafik och därmed frigöra kapacitet till gods- och fjärrtåg.
- Köpenhamns flygplats är en viktig internationell trafikknutpunkt för både Danmark och Sydsverige. En Öresundsmetro kan ge en större redundans och minskad driftsårbarhet i kollektivtrafiken mellan Sydsverige och Köpenhamns flygplats.
- Integrationen på tvärs över Öresunds påverkas positivt för medborgare och verksamheter i kommunerna på båda sidor av sundet, genom att det skapas möjligheter för bättre utnyttjande av tillgänglig arbetskraft, bättre kompetensmatchning och förbättrad konkurrens. Det är viktiga förutsättningar för att skapa så kallade storstadseffekter, som kan öka produktiviteten och tillväxten omkring hela Öresund. En framtida Öresundsmetro kommer att innebära kortare restider mellan de två stora trafikala knutpunkterna Köpenhamn H och Malmö C så att uppemot 2,3 miljoner invånare på bägge sidor av Öresund kan nå 500 000 fler arbetsplatser inom 60 minuters restid jämfört med i dag.
- Kapaciteten på järnvägen omkring Öresund är ansträngd och det förväntas att efterfrågan på ytterligare kapacitet för godståg och fjärrtåg kommer att öka efter öppnandet av Fehmarn Bält-förbindelsen år 2029. På den danska sidan av Öresund kommer i synnerhet Köpenhamns huvudbangård att få kapacitetsutmaningar när lediga spår ska säkras för att hantera lokal, regional och internationell tågtrafik. Etableringen av en Öresundsmetro mellan Köpenhamns huvudbangård och Malmö centralstation kommer att kunna flytta över lokal och regional trafik från det nuvarande Öresundsregionala tågsystemet och därmed skapa plats till övriga regionaltåg och fjärrtåg till och från Köpenhamns huvudbangård.

- Både Köpenhamn och Malmö är storstäder som förväntar en markant befolkningstillväxt fram till 2035 och redan idag samlar städerna tillsammans fler än en miljon invånare. I Köpenhamn kommer stadsutvecklingsprojekt på Refshaleøen, i Nordhavn och inte minst på Lynetteholmen att ge ett tillskott av nya invånare och arbetsplatser i centrala Köpenhamn. På samma sätt sker stadsutvecklingen i tidigare industriområden omkring hamnen i Malmö, som förväntas ge plats åt cirka 35.000 nye bostäder och cirka 42.000 nya arbetsplatser i Västra Hamnen, Nyhamnen och Värvstaden. De många nya stadsdelarna på båda sidor av Öresund kommer att kunna bindas samman av en framtida Öresundsmetro.



Thomas Becker, Managing Director, STRING, för medlemmarna i STRING

STRING connects Northern Europe for a greener future. We are a Megaregion in between Oslo-Hamburg with 14 million inhabitants, spanning across 13 cities and regions in 4 countries. STRING works to increase connectivity in transport and industry to accelerate the green transition and create a clean green economy based on the innovation, deployment and export of sustainable industrial solutions. For more information and contact visit: stringmegaregion.org